

Følgeevaluering Kompetanse for framtidens barnehage

Evaluering av ABLU

29.11.2017

Prosjektleder Linn Renée Naper

Følgeevalueringen

- Del 1: Implementeringsfasen – rapportert juni 2016
- Del 2: Årlig oppfølging, spesielt kompetansehevingstiltakene –
– Ny rapport kommer våren 2018
- Del 3: Sluttrapport i 2020

Delrapport 1

- **Delrapport 1 - 2016**
 - Delrapport 2 - 2017
 - Delrapport 3 - 2018
 - Delrapport 4 - 2019
 - Delrapport 5 - 2020
 - Sluttrapport - 2020
- Evaluering av kompetansestrategien
 - **Deltakerundersøkelse ABLU og TIB**

Delrapport 2

- Delrapport 1 - 2016
 - **Delrapport 2 - 2017**
 - Delrapport 3 - 2018
 - Delrapport 4 - 2019
 - Delrapport 5 - 2020
 - Sluttrapport - 2020
- **Kvalitetsvurdering ABLU**
 - **Deltakerundersøkelse ABLU og TIB**
 - **Casestudier i ABLU barnehager – hvordan jobbes det med ABLU?**
 - Barnehagebasert kompetanseutvikling
 - Individuelle tiltak til assistenter og barne- og ungdomsarbeidere

Delrapport 3

- Delrapport 1 - 2016
 - Delrapport 2 - 2017
 - **Delrapport 3 - 2018**
 - Delrapport 4 - 2019
 - Delrapport 5 - 2020
 - Sluttrapport - 2020
- **Deltakerundersøkelse ABLU og Fagskole**
 - Kvalitetsvurdering av fagskoletilbudene
 - Casestudier i barnehager – Barnehagebasert kompetanseutvikling
 - Tilretteleggingsmidler – forundersøkelse/dokumentasjon

Mål for den neste time

- Gi et innblikk i hovedresultater knyttet til evaluering av ABLU
- To påstander sett i sammenheng med våre funn og intensjonen ved ABLU
 - Bør etableres tydeligere retningslinjer for barnehagenes rolle som læringsarena....
 - Barnehagebasert kompetanseutvikling kan fungere som en ramme for å ta ut potensialet for læring gjennom ABLU
- Kvalitetsstudien, deltakerundersøkelsen og Case-studien som bygger opp under disse påstandene

Studietilbudet ABLU

- Pr våren 2017 – 9 tilbydere
 - Økende antall studenter, 809 i 2016
 - Varierer om det er opptak hvert år
 - 4 år, med 100 timer praksis
 - Varierende grad av faglige endringer i forhold til ordinær BLU
 - Forsterkning av barns utvikling, lek og læring
- **Metode**
 - Statistikk studiesteder og studenter
 - Studie/programplaner for ABLU 2015 for alle
 - Emneplaner for tre av studiestedene
 - Samarbeidsavtaler studiested og barnehageeier

Arbeidsplassen som læringsarena

- Hva står skrevet i studie-/programplaner om egen arbeidsplass som læringsarena?
- Hvilke føringer og retningslinjer skisseres i studie-/programplaner
- Områder som omtales
 - Målsetting om egen bhg som læringsarena –nevnes ofte, lite konkret
 - Studiesamlinger ved egen barnehage – kjennetegner de som er tydeligst
 - Oppgaver og læringsaktiviteter – lite utenfor praksisperioden
 - Forpliktende samarbeid mellom studiesteder og barnehageeier
- Totalt sett er det få føringer

Deltakerundersøkelsene

Kjennetegn	ABLU 2014-kull	ABLU 2013-kull	TIB -deltakerne
Kjønn	88,5 % kvinner	87,5 % kvinner	95 % kvinner
Alder*	37,7 år	40 år	32,2 år
Arbeidserfaring i bhg**	9,5 år	12,5 år	6,3 år
Tid i samme barnehage	6,5 år	7 år	3,5 år
Høyere utdanning***	37 %	29 %	100 %

* Synkende tendens fra 2013 til 2014.

** I snitt har ABLU 18 år og TIB 13 års total arbeidserfaring. Samsvar med andre undersøkelser.

*** Lavere utdanning enn TIB-studenter. Liten forskjell mellom kull, men stor forskjell mellom TIB og ABLU.

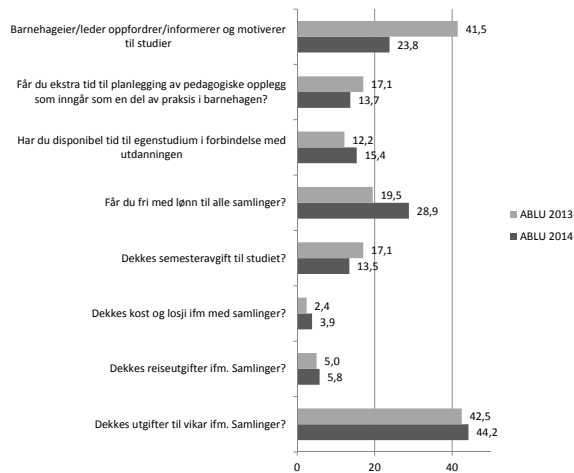
- ABLU kvalifisere opp
- TIB kvalifisere videre

Deltakerundersøkelsen ABLU

- Tema
 - Forventninger til studiet
 - Høye forventninger, lav innfrielse
 - Tilrettelegging
 - Tid og ressurser, arbeidsplass som læringsarena
 - Vurdering av studiet
 - Læringsutbytte
- Delrapport 1
 - 2013-kull
 - fokus på å sammenlikne med TIB og BLU
- Delrapport 2
 - 2014-kull
 - fokus på endringen fra år til år

Opplevelse av tilrettelegging

Tilrettelegging for deltagelse i studiet

Trøndelag Forskning og Utvikling
Trøndelag R & D Instituttet

- Faktisk tilrettelegging i form av tid og ressurser
 - Færre informeres og oppfordres i 2014-kullet enn i 2013-kullet
 - Ingen sentrale stipend/støtteordninger
- Følges i liten grad opp med økonomiske midler
 - 6/10 fikk ikke stilt vikarmidler til disp
 - 1/10 får dekket reise
 - 2/10 får dekket semesteravgift
 - 3/10 får fri med lønn (2/10 i 2013-kullet)
 - 1/10 disponibel tid til egenstudium
 - 2/10 disponibel tid til planlegging

I delrapport 1

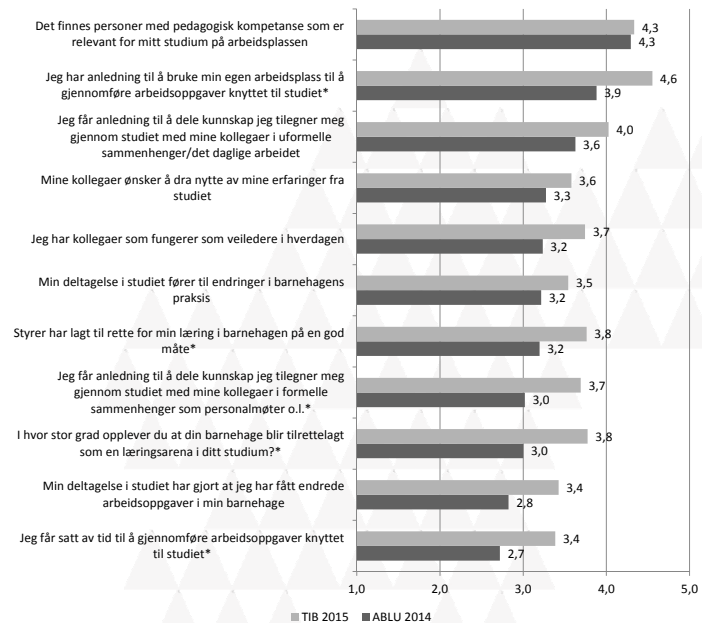
- kun ett spørsmål om barnehagen som læringsarena
- signifikant forskjell i favør av TIB-studentene på spørsmål om grad av tilrettelegging på arbeidsplass

Delrapport 2

- Utvidet med et helt batteri av spørsmål om tilrettelegging på arbeidsplassen
- Signifikante forskjeller i favør av TIB-studenter på påstander som dreier seg om tilrettelegging fra arbeidsgivers side
- Det er ABLU-utdanningen som i særlig grad skal ha egen arbeidsplass som læringsarena....

Trøndelag Forskning og Utvikling
Trøndelag R & D Instituttet

Barnehagen som læringsarena

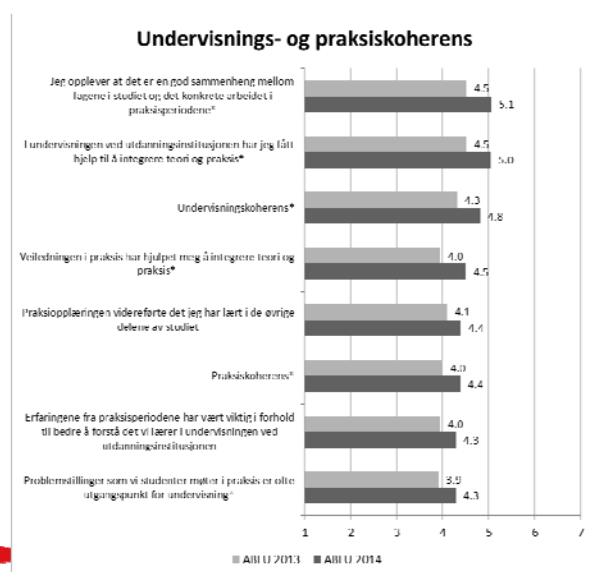

■ TIB 2015 ■ ABLU 2014

Vurdering av ABLU-studiet

- Innhold
- Studiekoherens og praksiskoherens
 - grad av sammenheng mellom ulike deler av studiet, og hvordan dette fremmer læringsutbyttet for studentene
- Praksis
 - Praksis i egen og annen barnehage
 - Oppfølging fra praksislærer og praksisveileder

Sammenheng mellom teori og praksis

- Vurdering av undervisningskoherens er høyere enn praksiskoherens
 - Indikerer at det er mer å hente i tilretteleggingen på arbeidsplassen?
- Lang erfaring kan bidra til lavere vurdering av koherens?
- Positiv utvikling på alle mål fra 2013 til 2014-kullet

Praksis i egen og annen barnehage

- Litt mer fornøyd med *praksisveileder* ved høgskolen enn *praksislærer* i bhg
 - Tillitt til lærernes kompetanse
 - Er ikke redde for å stille spørsmål eller ta kontakt
 - God mulighet til både observasjon og utføre arbeid
 - ***Både kvalitetsvurderingen og casestudien peker på at den ansvarlig i barnehagen har en uklar rolle***
- Mest negative til hvordan UH hadde forberedt dem på praksisperioden (egen bhg)
 - ABLU-studenter signifikant mer negative enn TIB
- Små forskjeller i vurderingen av praksis i annen bhg
 - Forberedelse lavest også her

Deltakerundersøkelsen i korte trekk

- Færre har blitt oppfordret og motivert til å studere (endring)
 - Begrenset økonomisk støtte
- Forbedring i opplevd læringsutbytte
- Bedring i oppfattelsen av organisering av studiet
- Flere oppfatter at kommunikasjonsevner og læring for ledelse vektlegges i studiet
- Opplever at arbeidsplassen i mindre grad tilrettelegges som praksisarena
 - Variere mye mellom tilbydere
- Mer fornøyd med praksisveileder ved høgskolen enn praksislærer i bhg
- Arbeidet med å integrere praksiserfaring i studiet oppfattes som tydeligere enn å integrere studieerfaringer og kunnskap i praksis
Positiv tendens.

Case-studien

- **Metode**
 - Casestudie i tre barnehager som har ABLU-student
 - Omfatter intervjuer og observasjoner
- **Teori**
 - Lærende organisasjoner
 - Deling
 - Refleksjon
 - Ord på taus kunnskap
- Vertikal og horisontal læringsdiskurs
- Kompetanseutviklingen som bhg tilbød
 - viktig bevisstgjøring for kravene til og mulighetene for å arbeide faglig
- Faglig sterke kollegaer er motiverende
- Ulike utdanningsinstitusjoner, 2 og 3 år
- Økonomisk utfordring for studentene – fulltidsstudium lite aktuelt

Barnehagen som læringsarena for ABLU studentene

- **Fremmere**
 - Faglig ballast før studiestart
 - Samspill praksisnærhet og skolegang
 - Tilgang til barnehagens formelle og uformelle læring (tid, arenaer, anledninger)
 - Tilrettelegging for studenten
 - Vikar, lønn
- **Hemmere**
 - Hverdagen og horisontale læringsdiskurser
 - Barnehagens læringskultur (ledelse). ABLU studentens status, vanskelig å snakke om fag
 - Organisatoriske behov og mål. Krav til bhg som læringsarena fra utdanningen vs bhg sin egen organisasjon. Studentene blir stående i mellom.

Potensial for læring med unikt utgangspunkt...

- Mellom vertikal og horisontal læringsdiskurser
- ABLU gir en unik læringsarena
- Barnehager har ulike læringskulturer
 - Rom for vertikal læringsdiskurs på arbeidsplassen
 - Kollegaers oppfatning av studentrollen
 - Dele kunnskapen vs være belærende
 - Hva dominerer?
- Behov for tydeligere krav til student, barnehage, utdanningsinstitusjon?
- Selektering bhg og/eller studenter?
- Selvbetjening for studenten
- Ansvar for studentens læring må tydeliggjøres

Barnehagebasert kompetanseutvikling som ramme

- Spennet mellom det praksisbaserte og det teoribaserte
 - Se ABLU i kombinasjon med arbeidet med barnehagebasert kompetanseutvikling?
 - Gi ABLU-studenten en tydeligere rolle
 - Styrers rolle og handlingsrom
 - Faglærerens rolle og handlingsrom

Oppsummering

- Få spesifikke krav til arbeidsplassen
- Svak kobling mellom teori og praksis
- ABLU
 - Voksne studenter studerer faget de kjenner i praksis
 - UH sektor vant til å undervise ungdommer uten praksis
 - Til dels mer innsikt i praksis enn de som underviser
- Hvilke forventninger har UH til bhg som læringsarena?
- Hva har din institusjon gjort for å fremme og konkretisere?
- Hvilke grep kan gjøres fremover?

"I arbeidsplassbasert barnehagelærer utdanning ser det ut til at barnehagen som læringsarena..... fungerer noe tilfeldig. Det er lite som er beskrevet eller regulert i studiebeskrivelser og situasjonen må løses av den enkelte student. Dette er et område hvor studentens, barnehagestyrer, kollegaer og utdanningsinstitusjon sine forventninger burde vært mer avklart. Dette er et område hvor utdanningsinstitusjonene i samarbeid med barnehagene bør klargjøre forventningene bedre til alles beste. Det ligger en utfordring i å skape meningsfulle sammenhenger (koherens) mellom læring i barnehagen og læring i studiet når det tilsynelatende er store variasjoner og studentene i gjennomsnitt opplever det som lite tilrettelagt." (s. 103)